

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

STUPEŇ ROZVOJE STÁTŮ II.

Klasifikace států podle stupně rozvoje hospodářství

A/ státy s nejvyspělejší tržní ekonomikou

B/ středně rozvinuté státy

C/ státy rozvojové

D/ nejméně rozvinuté země

Dělení států podle stupně rozvoje hospodářství

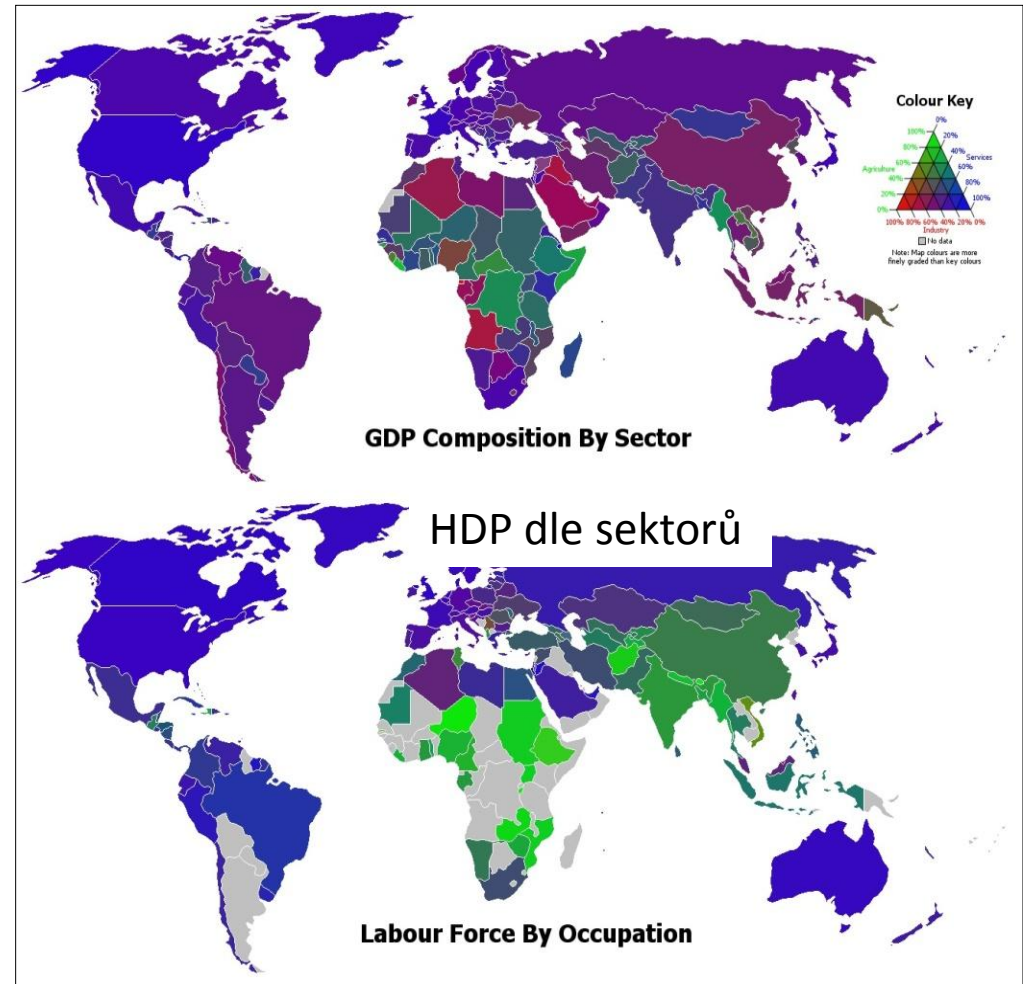
Toto dělení bývá nejčastější

Zaměstnanost dle sektorů

A/ Státy s nejvyspělejší tržní ekonomikou

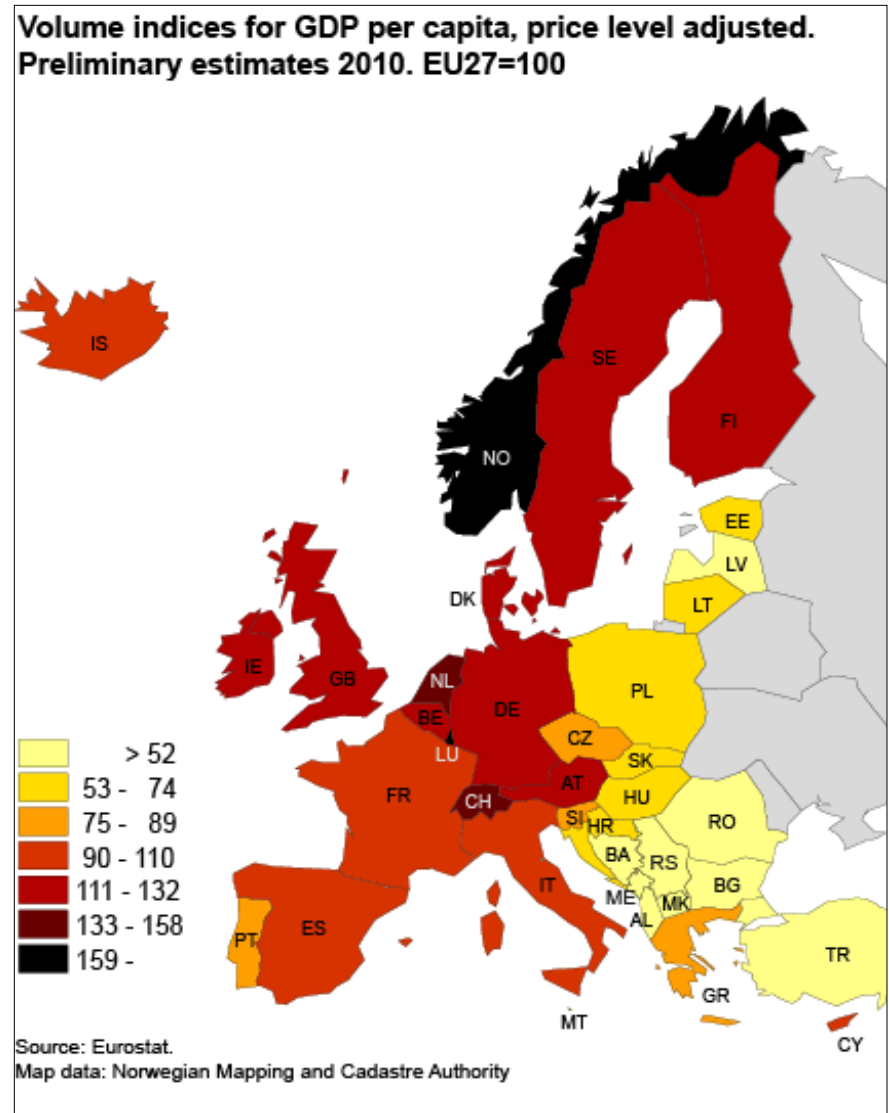
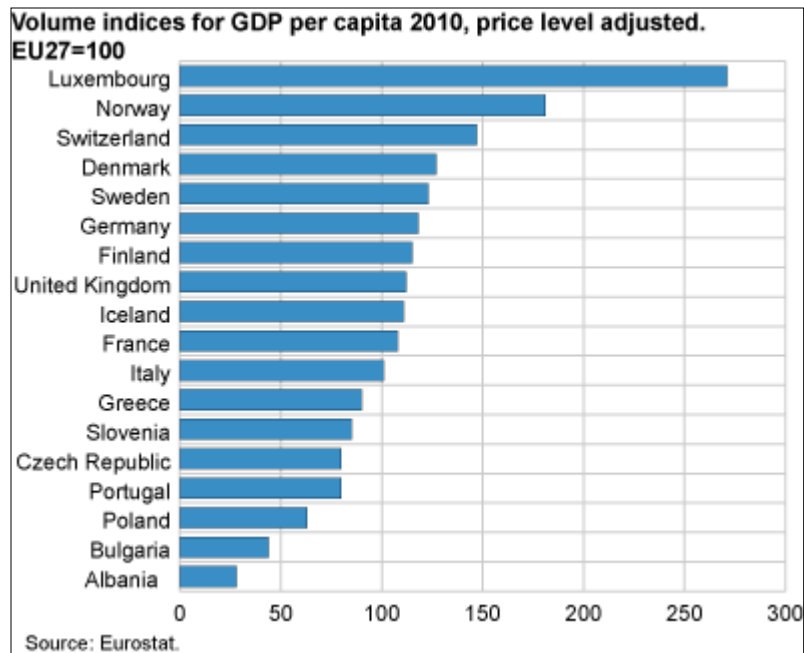
HDP/obyvatele vyšší než
25 000 USD

Podíl **EAO** – ekonomicky aktivního obyvatelstva – v priméru do **10%**, v terciéru kolem **60%**.

Nejvyspělejší tržní ekonomika

Odhad EU HDP/os.

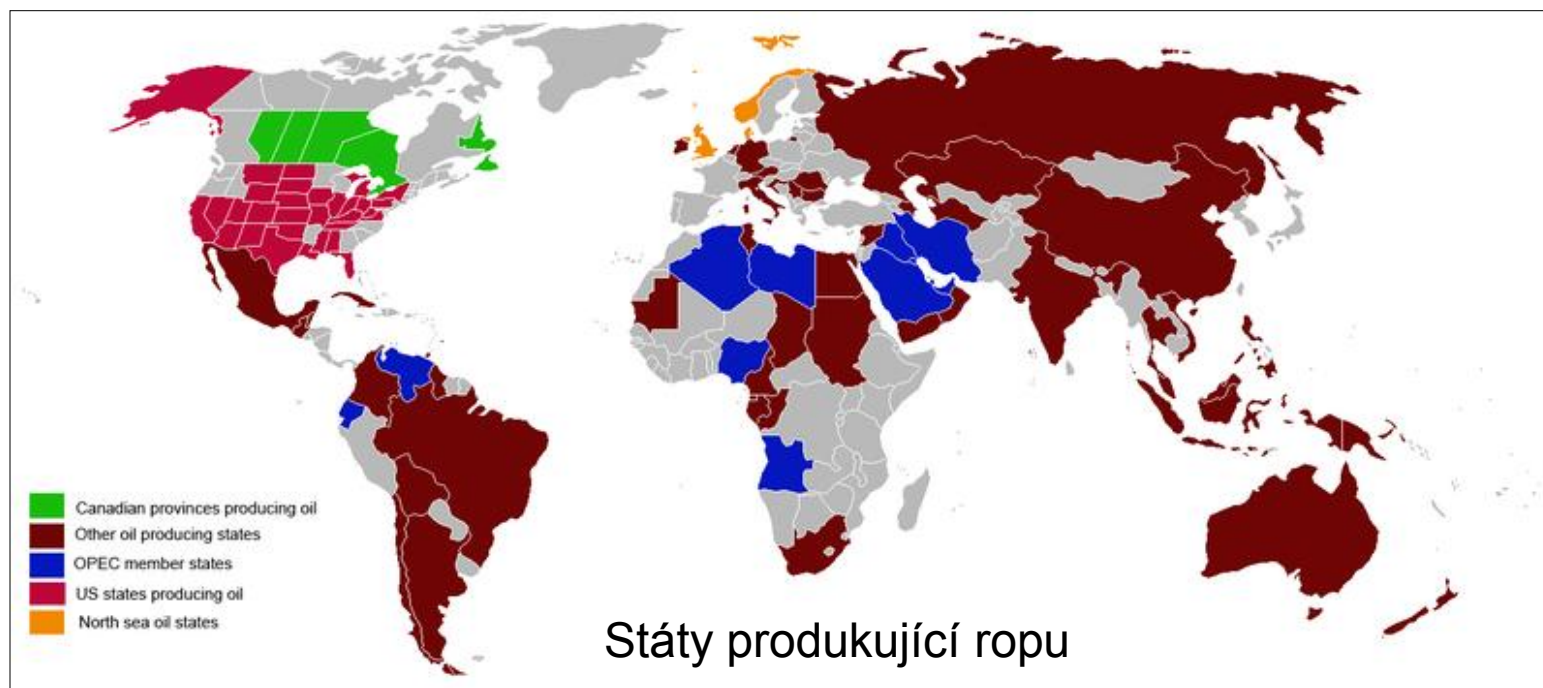
Stupeň rozvoje hospodářství

B/ Středně rozvinuté státy

a/ NIZ

b/ země vyvážející ropu

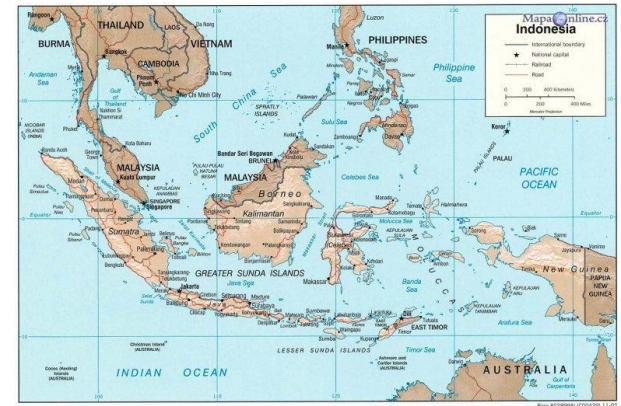
c/ postkomunistické země

Stupeň rozvoje hospodářství

a/ Nově industrializované země **NIZ** - asijské tygří

- ztráta hospodářského významu **zemědělství**
- orientace na **export**
- orientace na **volný trh**
- velký **příliv** zahraničních kapitálových investic
- **vysoké** tempo hospodářského růstu
- růst založen na rozvoji silného **soukromého** sektoru podporovaného vládou
- **levná**, ale kvalifikovaná **pracovní síla**
- otevření západních trhů - **USA, Jap., VB**
- zahraniční pomoc vyspělých států
- společenské problémy, spojené s přesuny velkých skupin obyvatelstva do měst
- větší svoboda a dodržování lidských práv než v jiných rozvojových zemích

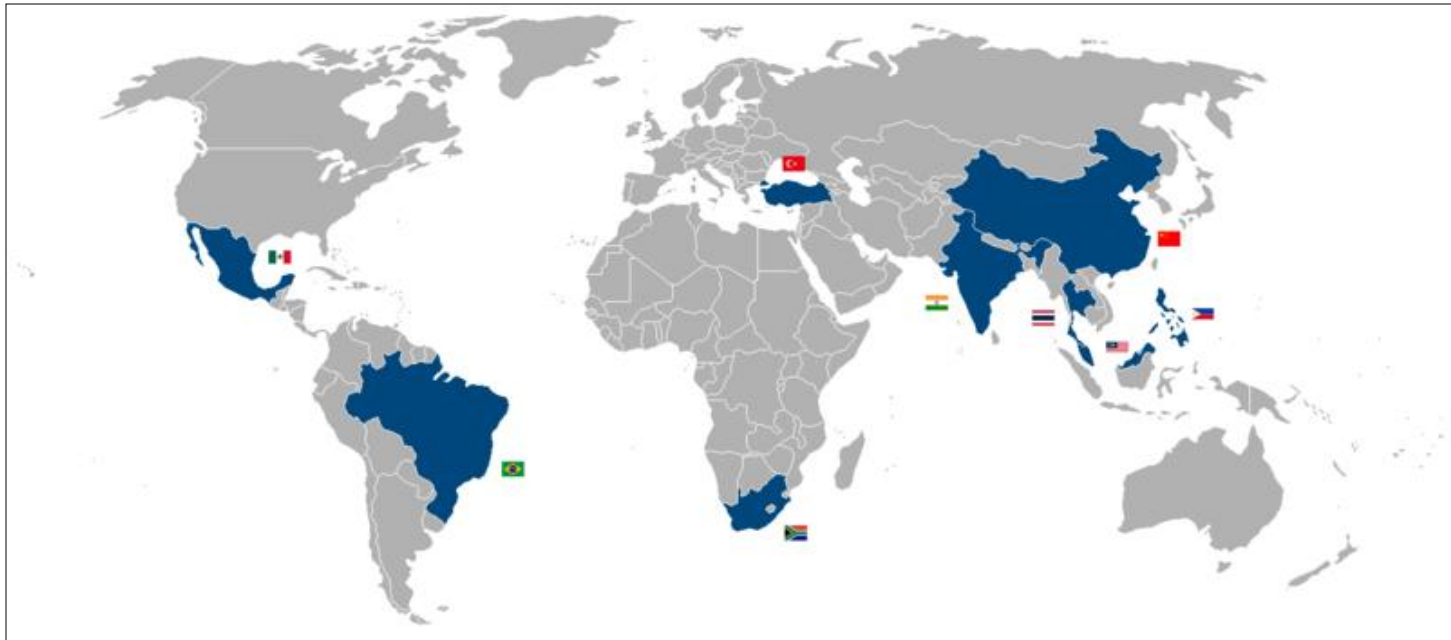
Stupeň rozvoje hospodářství

- **1. generace - asijské tygři**
 - Jižní Korea, Tchaj-wan, Hongkong a Singapur
 - rozvoj od 60. let
 - nyní již rozvinuté státy
-
- **2. generace**
 - Malajsie, Indonésie, Thajsko, Filipíny, (Mexiko, Brazílie, Argentina, Chile)
 - rozvoj od 80. let
 - pomalejší růst než v případě „asijských tygrů“

Stupeň rozvoje hospodářství

V současnosti jsou za ekonomické tygry považovány Irsko, baltské státy, Slovinsko, Turecko, Čína, Indie, Malajsie, Indonésie, Chile, Brazílie, Mexiko, provincie Alberta v Kanadě, JAR,

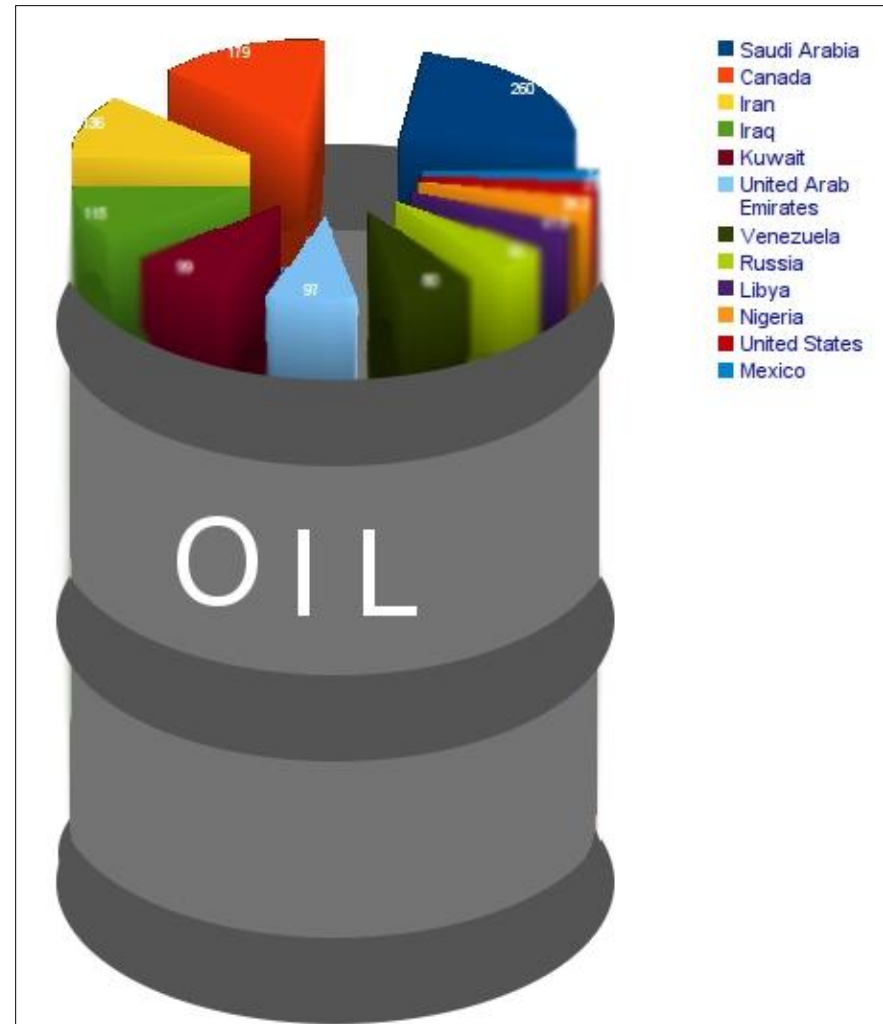
Které státy nejsou vyznačené na mapě?

Stupeň rozvoje hospodářství

b/ Země vyvážející ropu

Velký export surovin a vysoké HDP/obyvatele

- Neúplná struktura průmyslu
- Zaostávání sociálního rozvoje občanská práva, sociální péče, práva žen
- Hlavně státy arabského světa

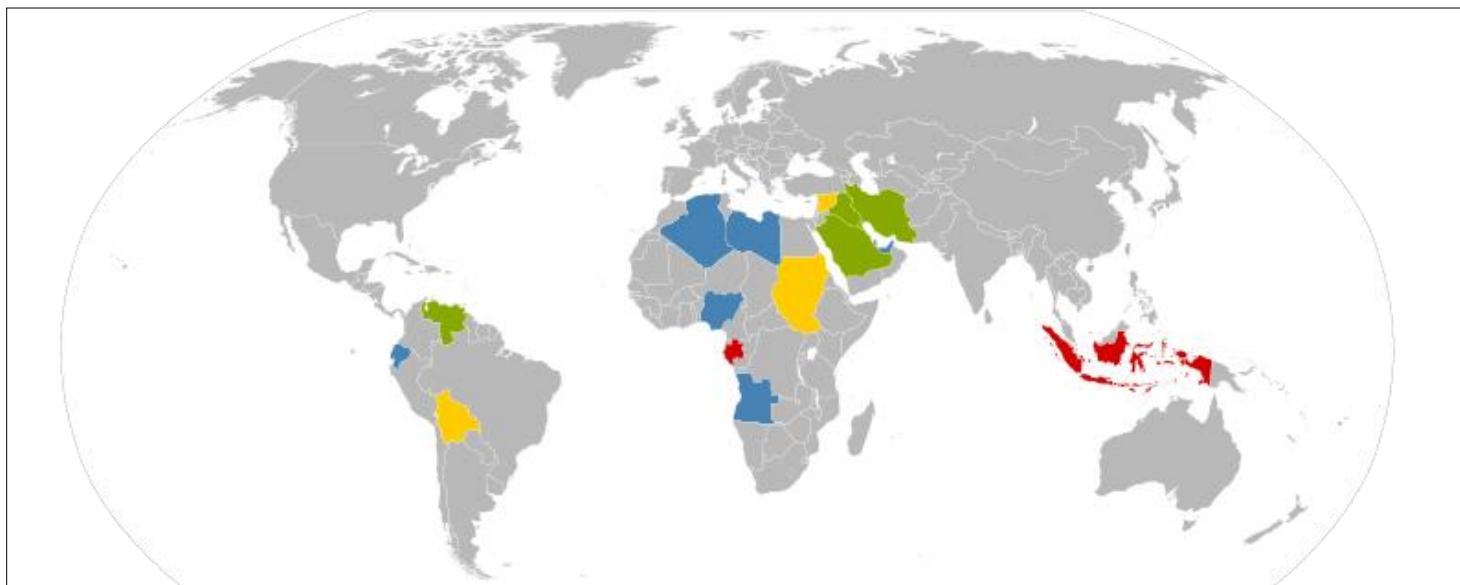
Stupeň rozvoje hospodářství

OPEC

Vznik v roce 1960

Zakládající členové: Irák, Írán, Kuvajt, Saúdská Arábie, Venezuela

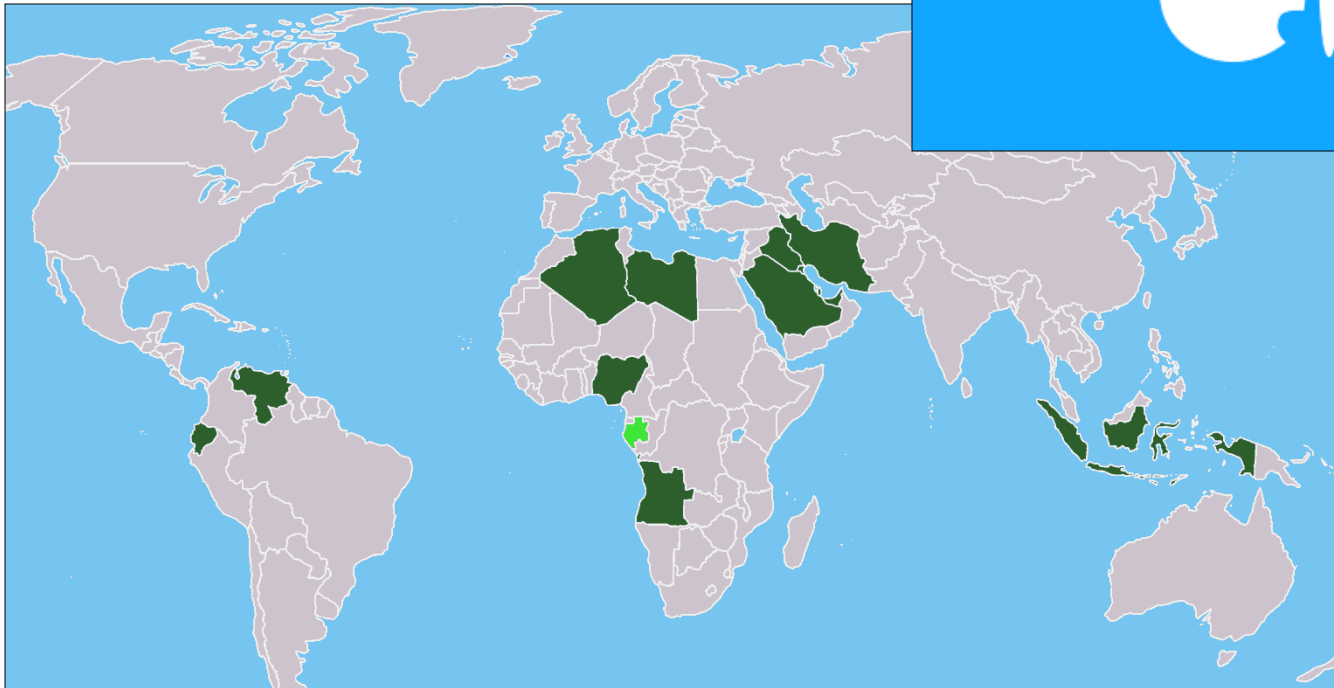
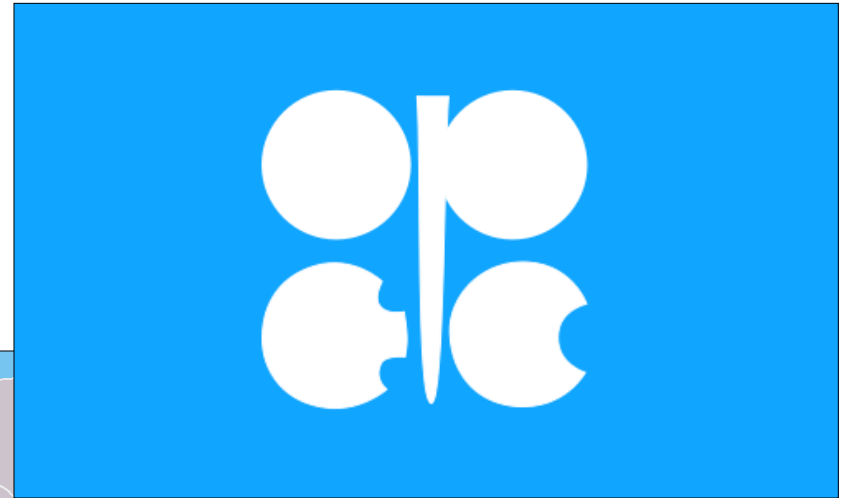
Další členové: Alžírsko 1969, Angola 2007, Ekvádor 1973 – 1992, znovu od 2007, Katar 1961, Libye 1962, Nigérie 1971, Spojené arabské emiráty 1967

Zelená - zakládající členové, Modrá - postupní č., Červená - odchozí č., Žlutá - možní budoucí č.

Světová produkce ropy

OPEC

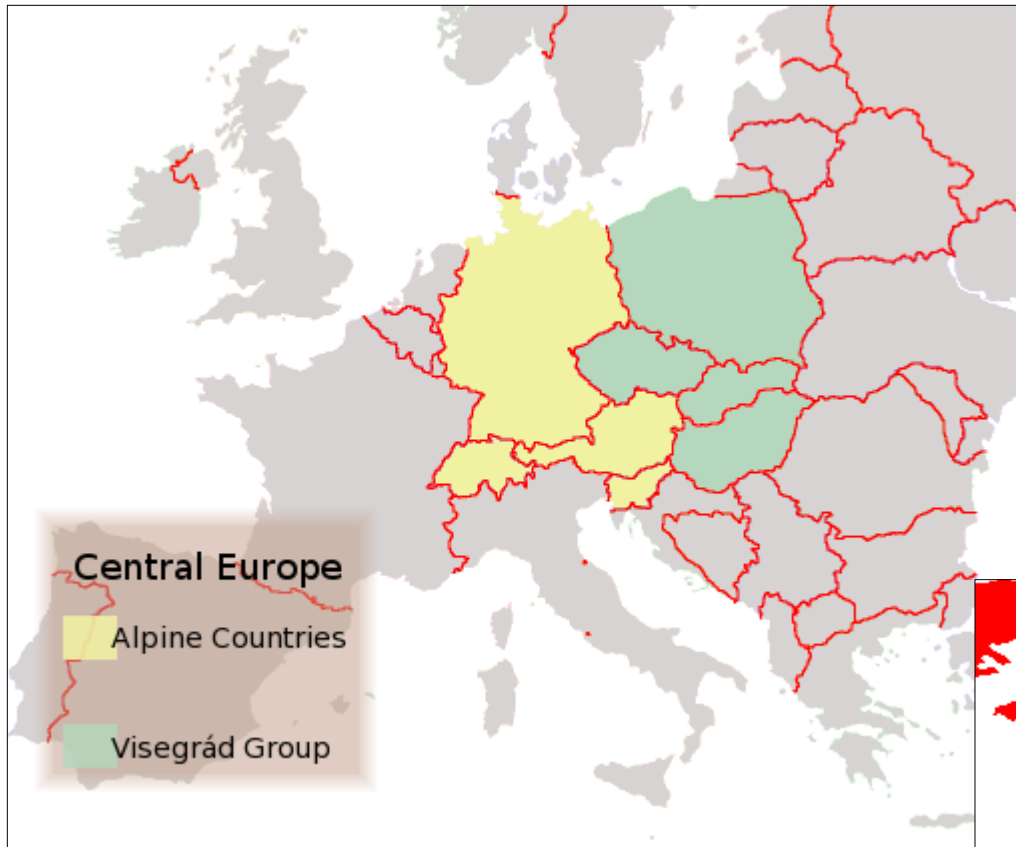
Stupeň rozvoje hospodářství

c/ Postkomunistické země

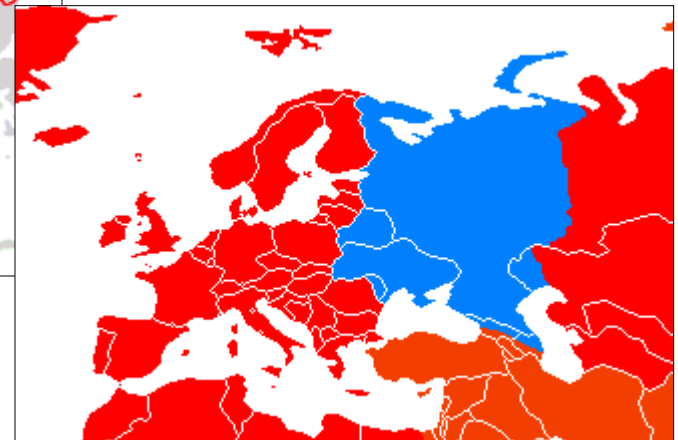
- Některé evropské a asijské státy
- **Transformace** ekonomik – přechod na **tržní** ekonomiku, **restrukturalizace** hospodářství
- Velké **rozdíly** mezi státy
- **HDP kolísá** - na úrovni 30% NIZ
- **Negativní jevy v hospodářství** - neexistence tržního hospodářství, nevyhovující struktura průmyslu, nedostatek moderních technologií a informačních zdrojů, zastaralé dopravní cesty a systémy

Stupeň rozvoje hospodářství

Visegrádská čtyřka a Alpské země
2004

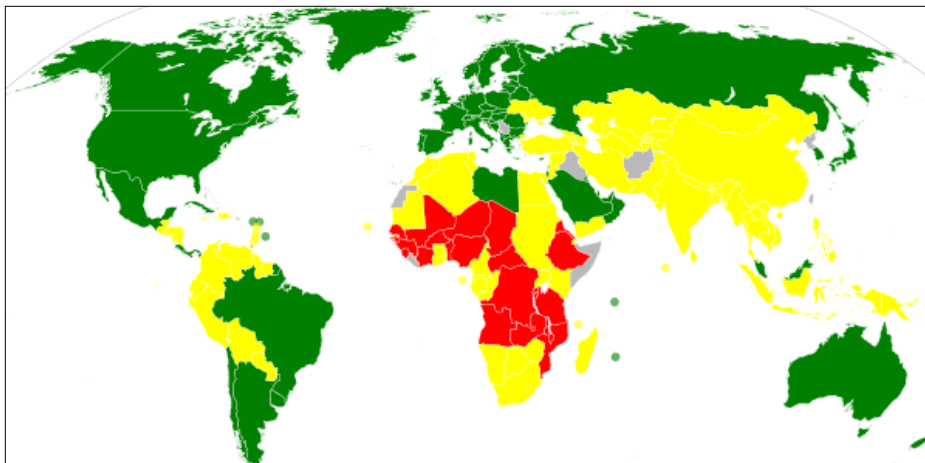

Východní Evropa bez Pobaltských států

Stupeň rozvoje hospodářství

C/ Státy rozvojové

- Státy **Afriky**, převážné části **Asie** a dále země **Latinské Ameriky**
- export surovin a zemědělských produktů
- přes rozvinuté náročné výroby – rozsáhlé oblasti předindustriální společnosti
Čína, Indie
- **obrovské rozdíly v úrovni HDP** a mezi jednotlivými sociálními skupinami
- **část** z nich – rozvoj **tržního** hospodářství, část – **centrálně řízené**
- **80% světového obyvatelstva**

HDI - index rozvoje společnosti
rozvojové země - červená
vyspělé - zelená
Žlutě - státy, které se nacházejí mezi oběma skupinami a šedě ty státy o nichž nejsou potřebné informace

Stupeň rozvoje hospodářství

Mapa 50 nejméně rozvinutých zemí světa

D/ Nejméně rozvinuté země ze skupiny rozvojových zemí

- země „čtvrtého a pátého“ světa
- V počátečním stádiu modernizace společnosti
- Převaha agrární společnosti,
- Závislost na **exportu zemědělských výrobků** nebo **těžbě nerostných surovin**.
- země s **extrémně nízkou úrovní HDP** – pod 500 USD/obyv.

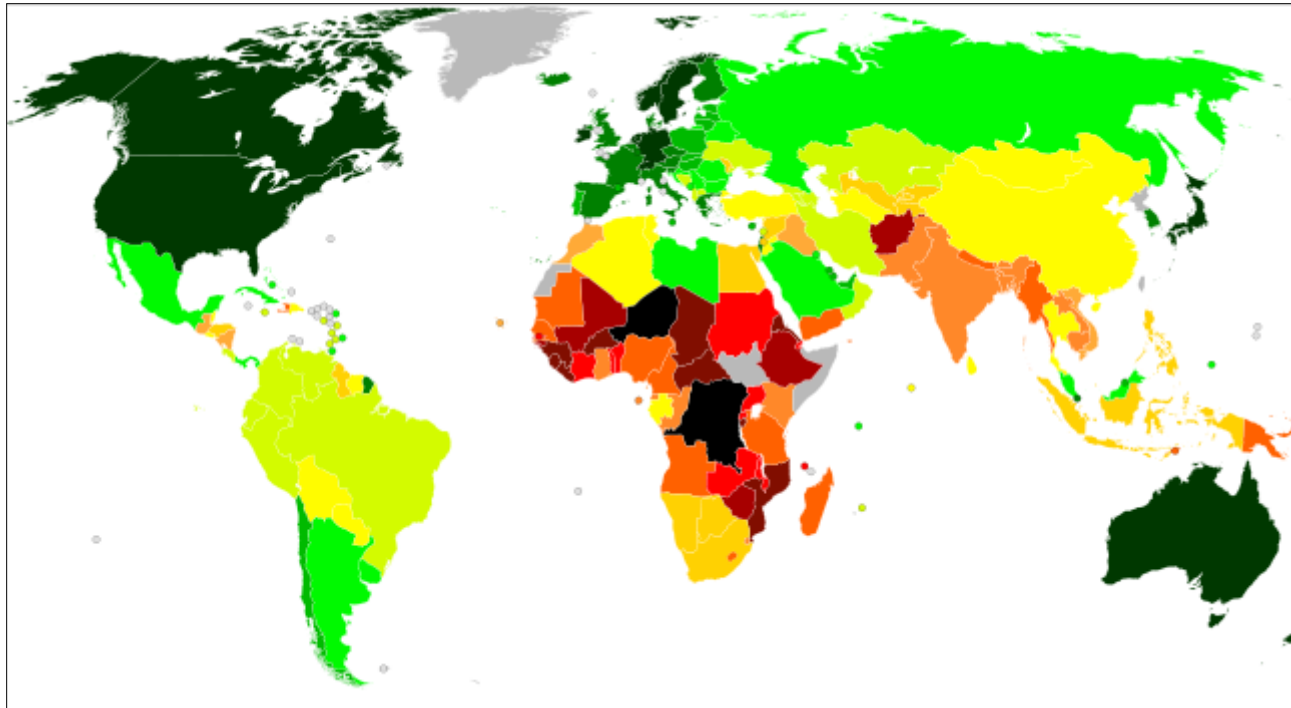

S níže uvedenou adresou si můžete „pohrát“

<http://www.google.com/publicdata/overview?ds=d5bncppjof8f9>

Seznam států světa podle indexu lidského rozvoje

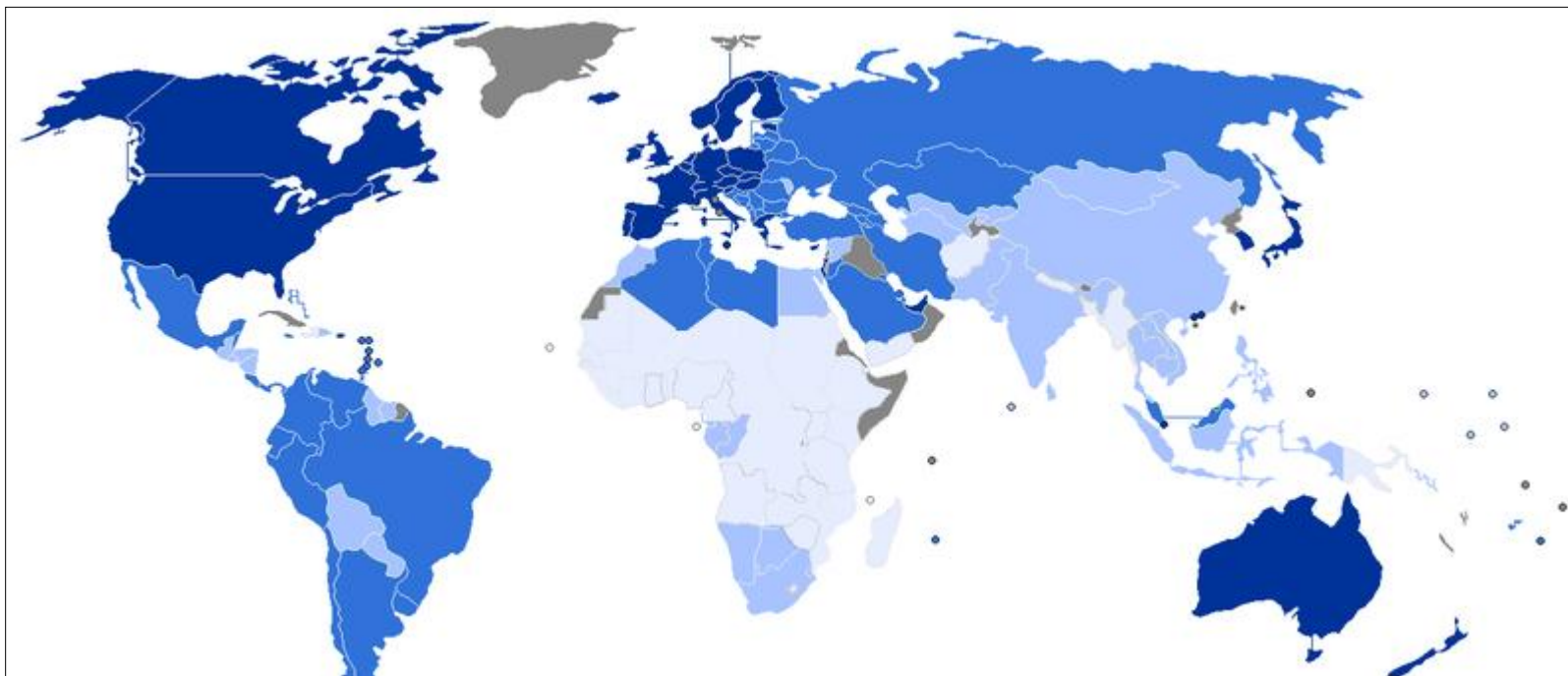
Mapa světa s rozdělením HDI v členských státech OSN v roce 2011
data publikována OSN 2.listopadu 2011

Zjistěte, co HDI znamená a vysvětlete, jak se vypočítá tento index lidského rozvoje. Způsob výpočtu najdete na uvedené adrese.

http://cs.wikipedia.org/wiki/Index_lidsk%C3%A9ho_rozvoje

Index lidského rozvoje Human development index - HDI je pokus o vyjádření kvality lidského života, za pomoci porovnání údajů o chudobě, gramotnosti, vzdělání, střední délky života, porodnosti a dalších faktorů, který vypracovává OSN. Používá se pro měření potenciální sociální prosperity. Index vymyslel v roce 1990 pákistánský ekonom Mahbuk al Hak a od roku 1993 jej OSN používá v každoroční zprávě.

Mapa světa s rozdělením HDI do kategorií v roce 2010: **tmavě modrá** - Very High (Developed Country), **modrá** - High (Developing country), **světle modrá** - Medium (Developing country), **modrobílá** - Low (Developing country), **šedá** - data nejsou k dispozici

http://cs.wikipedia.org/wiki/Index_lidsk%C3%A9ho_rozvoje

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:2010_UNDP_Human_Development_Report_Quartiles_.png

Zdroje:

- Soubor:EU-GDP-PPP-pc.png. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-05-25]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:EU-GDP-PPP-pc.png>
- MORLEY, Stephen. File:Gdp-and-labour-force-by-sector.png. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-05-25]. Dostupné z: <http://en.wikipedia.org/wiki/File:Gdp-and-labour-force-by-sector.png>
- [online]. 2012. vyd. [cit. 2012-05-25]. Dostupné z: http://www.ssb.no/ppp_en/
- GDP per capita. In: [online]. [cit. 2012-05-25]. Dostupné z: http://www.ssb.no/ppp_en/
- Soubor:Newly Industrialized Country.png. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-05-25]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Newly_Industrialized_Country.png
- Soubor:Flag of the Soviet Union.svg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-05-25]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Flag_of_the_Soviet_Union.svg
- Soubor:Oil producing countries map.png. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-05-25]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Oil_producing_countries_map.png
- Soubor:Singapore-CIA WFB Map.png. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-05-25]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Singapore-CIA_WFB_Map.png
- Mapa Indonésie. In: [online]. [cit. 2012-05-25]. Dostupné z: <http://mapaonline.cz/mapa-indonesie/>
- [online]. [cit. 2012-05-25]. Dostupné z: <http://westcoastsuccess.wordpress.com/2008/04/15/who-has-the-2nd-largest-oil-reserves-and-is-the-us-top-oil-supplier/>
- Soubor:OPEC now.svg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-05-25]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:OPEC_now.svg
- File:Opec Organization of the Petroleum Exporting Countries.PNG. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-05-25]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Opec_Organization_of_the_Petroleum_Exporting_Countries_countries.PNG?uselang
- File:Flag of OPEC.svg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-05-25]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Flag_of_OPEC.svg
- WORK, Own. Soubor:Central Europe (proposal 2).PNG. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-05-25]. Dostupné z: [http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Central_Europe_\(proposal_2\).PNG](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Central_Europe_(proposal_2).PNG)
- Soubor:EasternEurope1.png. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-05-25]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:EasternEurope1.png>
- MENEGAZ, Felipe. Soubor:UN Human Development Report 2007 (1).svg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-05-25]. Dostupné z: [http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:UN_Human_Development_Report_2007_\(1\).svg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:UN_Human_Development_Report_2007_(1).svg)
- [online]. [cit. 2012-05-25]. Dostupné z: <http://bdoza.wordpress.com/2010/01/26/%E2%80%98bangladesh-will-take-26-years-to-come-out-of-ldcs%E2%80%99-why-not-earlier/>
- Soubor:UN Human Development Report 2011.svg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-05-25]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:UN_Human_Development_Report_2011.svg
- Soubor:2010 UNDP Human Development Report Quartiles .png. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-05-25]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:2010_UNDP_Human_Development_Report_Quartiles_.png

-
- BIČÍK, Ivan a Bohumír JANSKÝ. *Příroda a lidé Země: Učebnice zeměpisu pro střední školy*. Praha: Nakladatelství České geografické společnosti s. r. o., 2001. ISBN 80-86034-45-3.
 - DEMEK, Jaromír, Vít VOŽENÍLEK a Miroslav VYSOUDIL. *Geografie pro střední školy 1: Fyzickogeografická část*. Praha: SPN - pedagogické nakladatelství, akciová společnost, 1997. ISBN 80-85937-73-5.
 - BIČÍK, Ivan, Vladimír BAAR, Zdeněk ČERMÁK, Václav FRAJER a Radim PERLÍN. *Hospodářský zeměpis: globální geografické aspekty světového hospodářství*. Praha: Nakladatelství České geografické společnosti s. r. o., 2003. ISBN 80-86034-52-6.
 - VALENTA, Václav a Alois MICHÁLEK. *Současný svět: Učebnice zeměpisu pro základní školy a víceletá gymnázia*. Praha: Nakladatelství České geografické společnosti, s. r. o., 1998. ISBN 80-86034-21-6.
 - SMOLOVÁ, Irena a Miroslav VYSOUDIL. *Zeměpis na dlani*. Olomouc: Rubico, 2003. ISBN 80-85839-88-1.
 - KRÁL, Václav. *Fyzická geografie Evropy*. Praha: Academia, 1999. ISBN 80-200-0684-2.
 - ŠLACHTA, Mojmír, Tomáš BURDA a Milan HOLEČEK. *Ohniska napětí ve světě*. Praha: Kartografie Praha, a. s., a Nakladatelství České geografické společnosti, s. r. o., 2007. ISBN 978-80-7011-926-6.
 - PLUSKAL, Miroslav, Petr BRADÁČ, Petr KRAUS a Marie KRAUSOVÁ. *Zeměpis pro 8.ročník: Společenské složky krajiny, Politická mapa světa*. Praha: Nakladatelství Alter, 2003. ISBN 80-7245-049-2.
 - SMOLOVÁ, Irena a Miroslav VYSOUDIL. *Zeměpis: Ilustrovaný přehled středoškolského zeměpisu*. Olomouc: Rubico, 2003. ISBN 80-85839-88-1
-